

Sygn. akt III Ca 1041/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Pawlik

Sędzia SO Barbara Braziewicz (spr.)

Sędzia SO Anna Hajda

Protokolant Marzena Makoń

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2015 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy Ś.

przeciwko Przedsiębiorstwu Produkcyjno – Handlowo – Usługowemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 6 września 2012 r., sygn. akt I C 100/10

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;**

3. **nakazuje pobranie od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 247,62 (dwieście czterdzieści siedem złotych 62/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.**

SSO Anna Hajda SSO Tomasz Pawlik SSO Barbara Braziewicz

UZASADNIENIE

Powódka Gmina Ś. żądała zasądzenia od pozwanego Przedsiębiorstwa Produkcyjno – Handlowo – Usługowego (...) Sp. z o.o. w K. kwoty 69.114,77 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 września 2009r. i kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, z tytułu wadliwie wykonanego remontu dachu.

Nakazem zapłaty z dnia 18 grudnia 2009r. referendarz sądowy uwzględnił żądanie powódki w całości.

Pozwana spółka wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych.

Wyrokiem z 6 września 2012r. Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach w punkcie 1 zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 69.114,77zł z odsetkami ustawowymi od dnia 29 września 2009r.; w punkcie 2 nakazał pobrać od

pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2.661,13zł tytułem brakujących kosztów sądowych oraz w punkcie 3 zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 7.473zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z ustaleń Sądu Rejonowego wynika, że w dniu 23 czerwca 2008r. w Ś. pomiędzy Gminnym Zespołem (...) a pozwanym – Przedsiębiorstwem Produkcyjno – Handlowo – Usługowym (...) Sp. z o.o. z w K. zawarta została umowa nr (...), dotycząca wykonania remontu dachu krytego papą i wejścia do Szkoły Podstawowej w Ś. przy ul. (...). Szczegółowy zakres robót został zawarty w wyrysie projektu wykonawczego termomodernizacji budynku i przedmiarze robót, które stanowiły załączniki do w umowy. Strony ustaliły, że do wykonania robót wykonawca użyje własnych materiałów, maszyn i urządzeń, a wyroby te miały być dopuszczone do używania w budownictwie w rozumieniu przepisów prawa budowlanego. Ustalono, że rozpoczęcie wykonania robót nastąpi w dniu 24.06.2008r., a całkowite ich zakończenie w dniu 28.08.2009r. Za wykonanie robót ustalone zostało w umowie wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 251 976,24 zł brutto. Zgodnie z postanowieniami umowy wykonawca miał zgłosić inspektorowi nadzoru, którym ustanowiony został J. M., zakończenie robót, po czym w ciągu 7 dni nastąpić miał odbiór przedmiotu umowy. Strony ustaliły również, że ewentualne wady i drobne usterki wykonanych robót budowlanych wykryte przy odbiorze usunięte zostaną niezwłocznie, natomiast w razie stwierdzenia wad podczas eksploatacji powódka zobowiązała się do poinformowania o tym pozwanego w ciągu 7 dni. Pozwany natomiast w okresie trwania gwarancji, tj. 72 miesięcy jeśli chodzi o wykonany przedmiot umowy i 120 miesięcy w odniesieniu do papy termozgrzewalnej, zobowiązał się do usunięcia wad w przedmiocie zamówienia w ciągu 14 dni od ich zgłoszenia przez zamawiającego. Termin odbioru robót ustalony został na dzień 9.09.2008r., jednakże z uwagi na stwierdzenie usterek i niewskazanie przez pozwanego terminu ich usunięcia odbiór wstrzymano. W czasie oględzin stwierdzono, że odnośnie wykonanego remontu dachu należy zlikwidować przeciek rynny. W dniu 10.09.2008r. nastąpił odbiór robót, co stwierdzone zostało protokołem nr (...), w którym wskazano równocześnie, że stwierdzone wcześniej usterki zostały usunięte, roboty uznano za zakończone i odebrane. Po dokonaniu odbioru dachu między innymi w związku z wystąpieniem opadów atmosferycznych zaczęły ujawniać się wady wykonanego dachu szkoły. Stwierdzono wycieki wody spod obróbek blacharskich na elewację budynku w czasie opadów, ponadto wskazano na występowanie miejsc na krawędziach dachu, w których odspaja się papa termozgrzewalna oraz miejsc na powierzchni dachu gdzie nie spływa woda. Stwierdzono również brak uszczelnienia kółków mocujących obróbki blacharskiej, nieszczelność na połączeniach obróbek blacharskich i niewłaściwe zamocowanie rynien. W dniu 9.10.2008r. na zlecenie powoda została wykonana opinia o jakości wykonanych robót remontowych dachu przez rzeczoznawcę budowlanego K. J., w której stwierdził on, że podłoże pod pokryciem papy nie spełniało wymagań równości powierzchni oraz, że wykonawca wykonał roboty zgodnie z umową, specyfikacją istotnych warunków zamówienia i specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych do projektu. Rzeczoznawca zalecił uszczelnienie przez pozwanego silikonem obróbek blacharskich pasów nadrynnowych i podrynnowych oraz mocowań obróbek blacharskich do gzymsów i ogniomurów oraz zagruntowanie klejem i wyrównanie spadków dachu w miejscach zastoiny wody łupkiem krzemowym. W dniu 14.10.2008r. powód przekazał pozwanemu zalecenia z tej opinii. Pozwana spółka przystąpiła do naprawy i pismem z dnia 21.10.2008r. poinformowała o wykonaniu zaleceń ustalonych w dniu 9.10.2008r. Jednakże po kolejnych opadach deszczu w miejscach uprzednio wskazanych wystąpiły wycieki wody na elewację, zastoiny wody oraz przeciek na łączeniu rynny odkształconej w trakcie zgrzewania papy, o czym pozwany został poinformowany w dniu 24.10.2008r., a następnie w dniu 28.10. Z uwagi na brak reakcji wykonawcy pismem z dnia 30.10. powódka ponownie wezwała go do usunięcia wad i wskazała na możliwość zlecenia usunięcia wad innemu podmiotowi. Pozwana przystąpiła do usuwania wad w dniu 4.11. 2008r., informując powódkę o wynikach swoich prac. Po otrzymaniu informacji o zakończeniu robót poprawkowych przez pozwaną powódka postanowiła o komisyjnym odbiorze robót w dniu 20.11.2008r., o czym poinformowała pozwaną spółkę, jednakże nikt ze strony pozwanej nie stawił się w wyznaczonym terminie w celu odbioru robót, do którego zatem nie doszło. Na przełomie listopada i grudnia 2008r. po kolejnych opadach nastąpiły dalsze przecieki wody do pomieszczeń szkoły, znajdujących się zarówno na parterze jak i na piętrze, o czym powódka poinformowała pozwaną wzywając ją do natychmiastowego usunięcia wad. Z uwagi na wystąpienie kolejnych wad wykonanego przez wykonawcę dachu oraz nieskuteczne naprawy powódka zleciła kolejną ekspertyzę techniczną wykonanych robót. Druga ekspertyza została sporządzona przez rzeczoznawcę budowlanego K. M., który stwierdził, że remont pokrycia dachowego został wykonany w zasadniczej części w sposób wadliwy. Wykonawca przystąpił w dniu 15.12.2008r. do prac z zamiarem zlokalizowania i usunięcia przecieków, jednak z uwagi

na warunki atmosferyczne odstąpił od wykonania prac i poinformował powoda, że nie może kontynuować robót, aż do czasu wystąpienia sprzyjających warunków. Powódka wezwała pozwaną spółkę do usunięcia usterek ponownie w dniu 28.01.2009r. i ustosunkowania się co o treści ekspertyzy wykonanej przez K. M., wskazując jednocześnie, że temperatura powietrza jest dodatnia i nie występują opady atmosferyczne i wyznaczył mu 14 – sto dniowy termin do usunięcia wad. Pozwany nie przystąpił do usunięcia wad, informując jedynie, że przystąpi do naprawy niezwłocznie z chwilą wystąpienia sprzyjających warunków. Ujawniły się natomiast nowe wycieki wody spod obróbek blacharskich na elewację i w związku z tym zacieki w kolejnych pomieszczeniach. W dniu 1.04.2009r. pozwana przystąpiła do wykonania robót naprawczych, a o ich wykonaniu powiadomiła powódkę pismem z dnia 8.04.2009r. nie zgadzając się równocześnie na komisyjny odbiór wykonanych prac. Z uwagi na niewykonanie wszystkich prac powódka ponownie wezwała wykonawcę do usunięcia wad, a konkretnie: zastoju wody na dachu poprzez wyrównanie powierzchni łupkiem krzemowym, przecieku na łączeniu rynny odkształconej w trakcie zgrzewania papy, skutków zalewania elewacji zewnętrznych powstałych w wyniku wycieku wody spod obróbek blacharskich. Pismem z dnia 16.04.2009r. pozwana poinformowała, że usunięto przeciek na łączeniu rynny. Odmówiła natomiast usunięcia zastoju wody na dachu oraz skutków zalewania elewacji zewnętrznych. Kolejne opady deszczu ujawniły ponownie wady w wykonaniu pokrycia dachu powodując wycieki wody spod obróbek blacharskich na elewację oraz wyciek wody z nieuszczelnionej rynny, o czym powódka po raz kolejny poinformowała wykonawcę pismem z dnia 12.05.2009r., wzywając go jednocześnie do usunięcia wad. W dalszym ciągu występowały również zastoju wody na powierzchni dachu. W kolejnych tygodniach mimo zapewnień pozwanej o usunięciu wad, nadal występowały wycieki wody spod obróbek blacharskich. Powódka zdecydowała się zlecić kolejną ekspertyzę tym razem inż. Z. K., który w dniu 20.05.2009r. dokonał oględzin nieruchomości podczas, których stwierdził: wyciek wód opadowych na styku ram okiennych i elewacji obiektu, ślady wycieku wód opadowych spod obróbki blacharskiej, nielinowo zamontowaną obróbkę pasa podrynnowego, zbyt wysoko zamontowaną obróbkę pasa nadrynnowego, niedoklejony pas papy termozgrzewalnej do muru ogniowego, nieprawidłowo ukształtowany spadek rynien, odpadający tynk z kominów, brak kapinosów na żelbetonowych czapkach kominowych, zacieki na tynkach wewnątrz pomieszczeń szkoły. Pod koniec czerwca 2009r. z uwagi na występowanie w dalszym ciągu nieuszczelnności dachu powódka informowała wykonawcę o przeciekach. W związku z występującymi nieuszczelnnościami dachu i wobec stwierdzonych w czasie oględzin przez Z. K. wad w wykonaniu robót budowlanych, powódka zleciła mu sporządzenie protokołu typowania robót poprawkowych niezbędnych do bezzwłocznego wykonania w celu uszczelnienia pokrycia dachu szkoły. Z. K. w sporządzonym protokole wskazał jakie prace należy wykonać w celu usunięcia wad wykonawczych papowego pokrycia dachu, które z uwagi na znaczny koszt dopuścił przeprowadzenie w dwóch etapach. Koszt wszystkich robót niezbędnych do wykonania w celu usunięcia wad wykonawczych został określony na 69.114,77 zł. Z uwagi na nieusunięcie wad wykonawczych pokrycia dachu przez pozwaną spółkę powódka postanowiła usunąć je poprzez wykonawstwo zastępcze o czym poinformowała pierwotnego wykonawcę. Dnia 6.07.2009r. powódka zawarł z Zakładem (...) z C. umowę nr (...), w której zlecił mu wykonanie niezbędnych robót budowlanych, zmierzających do zapewnienia uszczelnienia dachu, polegających na likwidacji: nieuszczelnności pokrycia dachu, zastoju wód opadowych oraz skutków przecieków do pomieszczeń szkoły, zakres robót został określony w oparciu o protokół typowania robót poprawkowych niezbędnych do wykonania w celu uszczelnienia pokrycia dachu. Za wykonanie przedmiotu zamówienia ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 21.866,61 zł brutto. Prace poprawkowe zostały zakończone przez wykonawcę zastępczego w dniu 9.09.2009r. Pozwana spółka została poinformowana o wykonaniu robót oraz o tym, że wykonane zostały jedynie niezbędne naprawy gwarantujące zachowanie szczelności pokrycia dachu. Ponadto została wezwana do zapłaty kwoty 47.248,16 zł jako obniżenie wynagrodzenia wynikającego z umowy nr (...) z dnia 23.06. 2008r. Remont dachu przeprowadzony przez pozwaną na zlecenie powódki w ramach umowy nr (...) został wykonany w sposób nieprawidłowy tzn. z naruszeniem zasad wiedzy technicznej, warunków wykonania i odbioru robót budowlanych oraz sztuki budowlanej. Podstawowymi i dyskwalifikującymi wykonane roboty budowlane wadami były: brak szczelności wykonanego pokrycia z papy i obróbek blacharskich oraz niedotrzymanie podstawowego wymogu jakim jest równość powierzchni dachu. Do usunięcia wad wykonanego przez pozwaną elementu budynku, aby zachować planowane w wieloletniej perspektywie czasowej zapewnienie właściwego stanu, należałoby dokonać rozebrania pokrycia, obróbek blacharskich i odwodnienia i ponownie je wykonać w sposób prawidłowy.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy szczegółowo przywołany w uzasadnieniu, w tym w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty, opinię biegłego, zeznania świadków i stron.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stwierdził, iż roszczenie powódki zasługuje na uwzględnienie. Strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanego 69.114,77 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 września 2009r. jako obniżenia wynagrodzenia z umowy z dnia 23.06.2008r. z tytułu odpowiedzialności z rękojmi za wady wykonanych robót oraz z tytułu naprawienia szkody. Na wskazaną kwotę składają się: poniesione przez powódkę wynagrodzenie z tytułu wykonania zastępczego w wysokości 21.866,61 zł oraz 47.248,16 zł jako obniżenie wynagrodzenia wynikającego z umowy nr (...) zawartej pomiędzy stronami dnia 23 czerwca 2008r. W niniejszej sprawie bezspornym był fakt zawarcia przez strony umowy o roboty budowlane w celu wykonania przez pozwaną spółkę, jako wykonawcę, remontu dachu krytego papą. Natomiast spornym było: czy wystąpiły wady w wykonaniu pokrycia dachu, a jeśli tak to czy obowiązek ich usunięcia spoczywał na pozwanej spółce.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego za niewątpliwe uznać należy wystąpienie wad wykonawczych w pokryciu przedmiotowego dachu, ustalenia w tym zakresie poczynione zostały w szczególności w oparciu o opinię biegłego sądowego sporządzoną w niniejszej sprawie. Biegły w sposób jednoznaczny, wskazał, że roboty nie zostały przez pozwanego wykonane w prawidłowy sposób. Sporządzona opinia jest jasna i logiczna i nie została w uzasadniony sposób zakwestionowana przez pozwanego, którego pełnomocnik ograniczył się do stwierdzenia, że pozwany kwestionuje opinię w całości oraz podnosząc zarzut, że biegły nie dokonał oględzin dachu, przy czym wskazać należy, że skoro dokonano usunięcia usterek to dokonanie oględzin nie było konieczne dla prawidłowego sporządzenia opinii w niniejszej sprawie. Biegły jednoznacznie wskazał, że remont dachu przeprowadzony przez pozwaną spółkę został wykonany z naruszeniem zasad wiedzy technicznej, warunków wykonania i odbioru robót budowlanych oraz sztuki budowlanej. Podstawowymi i dyskwalifikującymi wykonane roboty budowlane wadami były: brak szczelności wykonanego pokrycia z papy i obróbek blacharskich oraz niedotrzymanie podstawowego wymogu jakim jest równość powierzchni dachu. Biegły stwierdził, że do usunięcia wad wykonanego przez pozwaną spółkę elementu budynku, aby zachować planowane w wieloletniej perspektywie czasowej zapewnienie właściwego stanu, należałoby dokonać rozebrania pokrycia, obróbek blacharskich i odwodnienia i ponownie je wykonać w sposób prawidłowy. Ponadto z opinii biegłego wynika, że wykonanie robót naprawczych było niezbędne dla zapobieżenia degradacji budynków oraz warunków środowiskowych przebywających w budynkach uczniów i pracowników szkoły. Niezbędny koszt robót naprawczych wynosił 69.114,77 zł, w tym koszt robót do natychmiastowego wykonania to 21.866,61 zł. Biegły wyjaśnił, że zakres robót przeprowadzonych przez wykonawcę zastępczego był konieczny i niezbędny dla zapobieżenia degradacji obiektów i warunków środowiskowych użytkowników, jednakże naprawy te, w dalszej perspektywie czasu, mogą nie zapewnić utrzymania należytej jakości dachu, bez ingerencji naprawczych.

Sąd Rejonowy przyjął, iż zarzut pozwanej, iż nieszczelność poszycia dachu wynikała z działań osób trzecich, stanowi jedynie próbę obrony pozwanego przed odpowiedzialności z tytułu rękojmi, która nie została w żaden sposób potwierdzona zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Nie trafny jest również zarzut strony pozwanej, która odnosząc się do podnoszonej przez powódkę oraz wskazanej w opinii biegłego kwestii nierówności poszycia dachu i występujących zastoin wody, wskazywała, że warunki wykonania robót blacharskich i dekarских zostały określone w specyfikacji i z żadnego dokumentu nie wynikało, że istnieje możliwość przedstawienia alternatywnego sposobu wykonania robót w zależności od zastanej sytuacji, a wręcz nie dopuszczono alternatywnego sposobu wykonania robót, zatem nie było możliwe zerwanie przez niego starych powłok papowych.

Sąd meriti stwierdził, iż w niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego w części dotyczącej umowy o roboty budowlane, zgodnie bowiem z art. 658 k.c. przepisy o umowie o robotach budowlanych stosuje się odpowiednio do umowy o wykonanie remontu budynku lub budowli. Zgodnie z art. 651 k.c. jeżeli dostarczona przez inwestora dokumentacja, teren budowy, maszyny lub urządzenia nie nadają się do prawidłowego wykonania robót albo jeżeli zajdą inne okoliczności, które mogą przeszkodzić prawidłowemu wykonaniu robót, wykonawca powinien niezwłocznie zawiadomić o tym inwestora. Wykonawca tym samym ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić

inwestora, jeżeli stwierdzi po dokonaniu oględzin obiektu, którego dotyczy remont, że projekt budowlany lub inna dokumentacja nie nadają się do prawidłowego wykonania robót, czyli realizacja inwestycji jest niemożliwa lub spowodowałaby powstanie wadliwego obiektu (tak SN w wyroku z 27 marca 2000 r., III CKN 629/98, OSNC 2000, nr 9, poz. 173). Uchybienie temu obowiązkowi powoduje powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej wykonawcy za szkody wynikłe z zastosowania niewłaściwej dokumentacji, maszyn lub materiałów. Wykonawca ma zatem obowiązek sprawdzania poprawności dostarczonej dokumentacji projektowej. Wykonawca powinien dokonać sprawdzenia wstępnego przed przystąpieniem do wykonania robót, ustalając w szczególności kompletność elementów projektu oraz poprawność jego sporządzenia. Może to po pierwsze nastąpić jeszcze w toku negocjacji z inwestorem, a wykonawca powinien już wówczas zwrócić uwagę na dostrzeżone usterki projektu w celu ich usunięcia. Drugi raz dokładnego sprawdzenia i analizy projektu dokonać się powinno w chwili przystąpienia do gromadzenia materiałów budowlanych. Należy wskazać, że w związku z wykonywaniem robót budowlanych za fundusze pochodzące ze środków publicznych, inwestor musi z zasady wyłonić wykonawcę w wyniku przeprowadzenia obowiązkowego przetargu, którego warunki wskazują wysokość kwoty ryczałtowej, jaką uzyska wykonawca za wybudowanie obiektu. Wykonawca, akceptując warunki przetargu i ustalone ostatecznie w jego wyniku wynagrodzenie, godzi się na poniesienie ryzyka związanego z koniecznością zrealizowania umówionego zakresu robót budowlanych w zamian za to z góry określone wynagrodzenie. Zagadnienie dopuszczalności i zakresu ewentualnej zmiany (aneksowania) takich umów określają przepisy szczególne (art. 144 prawa zamówień publicznych). Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że pozwana spółka nie może na obecnym etapie skutecznie podnieść zarzutów co do tego, że stan papy uprzednio zamontowanej na dachu szkoły był zły, co w efekcie doprowadziło do powstania szkody. Pozwana powinna była dokonać oględzin dachu przed przystąpieniem do robót. Skoro podjęła się wykonywania usług dekarских, bez oglądania dachu, bądź po jego oględzinach podjęła się wykonania prac to musiała stwierdzić, że dach był pokryty papą prawidłowo. W przeciwnym razie powinna była zgłosić powodce konieczność zerwania starego pokrycia dachu przed położeniem nowej papy i uzależnić prowadzenie przez siebie jakichkolwiek robót od usunięcia starej papy. Skoro tego nie uczyniła, to w ocenie Sądu nie ma podstaw dla uwzględnienia przedmiotowego zarzutu. Powódka swoje roszczenia opiera na odpowiedzialności pozwanej z tytułu rękojmi za wady wykonanego remontu. Odpowiedzialność za wady obiektu budowlanego, a tym samym za wady wykonanego remontu określona jest, po pierwsze, w przepisach regulujących bezpośrednio umowę o roboty budowlane (art. 655 k.c.), po drugie, w art. 637 k.c. odnoszącym się do umowy o dzieło. Po trzecie, przepisy art. 638 w zw. z art. 656 k.c. odsyłają do przepisów o rękojmi przy sprzedaży, które znajdują odpowiednie zastosowanie tylko o tyle, o ile przepisy wskazane wyżej w dwóch pierwszych grupach nie stanowią inaczej. Nie zachodzi w niniejszej sprawie przypadek wyłączenia odpowiedzialności pozwanego wskazany w przepisie art. 655 k.c., bowiem przepis ten dotyczy sytuacji, w której wady obiektu budowlanego wynikają z wadliwości dostarczonych przez inwestora materiałów, maszyn lub urządzeń albo wskutek wykonania robót według wskazówek inwestora. W niniejszej sprawie zastosowanie zatem znajdzie odesłanie z art. 656 k.c. do odpowiedzialności z rękojmi przy umowie o dzieło, czyli do uregulowania tejże odpowiedzialności w art. 637 k.c., który dzieli wady na istotne i nieistotne. W myśl art. 637 § 1 zd. 1 k.c. w przypadku wystąpienia wad (zarówno istotnych, jak i nieistotnych) inwestor może żądać ich usunięcia, wyznaczając w tym celu wykonawcy odpowiedni termin z zagrożeniem, że po jego upływie nie przyjmie naprawy. Bezsporny w niniejszej sprawie jest fakt, że wystąpiły istotne wady w wykonaniu remontu dachu oraz, że powódka jako inwestor w każdym przypadku ujawnienia się tych wad, a następnie powtarzania się przy kolejnych opadach atmosferycznych występowania wad w wykonanych robotach, informowała pozwaną o zaistniałej sytuacji i wzywała do ich usunięcia, wyznaczając odpowiedni do tego termin. Odpierając zarzuty pozwanego, co do braku jego odpowiedzialności za wady w wykonanych robotach wskazać należy, że odpowiedzialność z tytułu rękojmi, przewidziana na podstawie art. 638 k.c., dotyczy wad, tkwiących w obiekcie w chwili odbioru, o których inwestor nie wiedział, dokonując tego odbioru, ponieważ wiedza o wadach daje mu prawo wstrzymania odbioru budynku i skorzystania z uprawnień z art. 637 k.c. Fakt zatem, że został dokonany odbiór robót nie zwolniła pozwanej spółki z odpowiedzialności z rękojmi za wady wykonanych robót. Należy zatem podkreślić, że rękojmia znajdzie zastosowanie zwłaszcza w czasie po dokonaniu odbioru robót. Wady fizyczne polegają na braku elementów, właściwości, cech budynku, przewidzianych w projekcie oraz wymaganych zgodnie z obowiązującymi normami prawa budowlanego, a także niezgodne z projektem i tymi normami wykonanie robót budowlanych powodujące zmniejszenie wartości i użyteczności budynku (obiektu). W niniejszej sprawie występowanie wad potwierdza sporządzona w sprawie opinia biegłego sądowego, w której wyliczono w sposób

szczególony jakie wady w wykonaniu remontu wystąpiły oraz, że remont dachu został przez pozwaną spółkę wykonany z naruszeniem zasad wiedzy technicznej, warunków wykonania i odbioru robót budowlanych oraz sztuki budowlanej. Strona powodowa występując z roszczeniem przysługującym z rękojmi domagała się w szczególności obniżenia wynagrodzenia przewidzianego umową z 23.06.2008 r., które uiszczono zostało stronie pozwanej. Kwestie odstąpienia od umowy i obniżenia wynagrodzenia oraz usunięcia wad uregulowano w przepisach odnoszących się bezpośrednio do umowy o roboty budowlane (art. 655 k.c.) i w stosowanych odpowiednio przepisach odnoszących się do umowy o dzieło (art. 637 k.c.), a w zakresie nieuregulowanym w tych przepisach znajdują zastosowanie przepisy o rękojmi przy umowie sprzedaży. Przesłanki powstania uprawnień z tytułu rękojmi są ściśle określone. Uprawnienia te powstają tylko wtedy, gdy inwestor zbadał budynek dokładnie, z należytą starannością w chwili odbioru. Jeżeli mimo starannego odbioru wad nie dało się wykryć i ujawniły się one później, to należy niezwłocznie o nich zawiadomić wykonawcę, pod rygorem utraty uprawnień. Ponadto inwestorowi przysługuje także roszczenie odszkodowawcze, na podstawie art. 566 k.c. (oraz art. 574 k.c.), dotyczące odszkodowania z tytułu szkód poniesionych przez inwestora z tego powodu, że budynek ma wady. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazał na wystąpienie wad w wykonaniu łączącej strony umowy. Ponadto, z okoliczności sprawy przedstawionych wcześniej wynika, że w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do uwzględnienia przepisów o rękojmi, albowiem wykonawca – pozwana spółka mimo wielokrotnych wezwań do usunięcia wad nie zdołała ich usunąć. Powódka uprawniona była do skorzystania z uprawnień z rękojmi za wady wykonanych robót, a zatem do żądania obniżenia wynagrodzenia. Odnosząc się do kwoty jakiej zasądzenia domagała się powódka wskazać należy, że uwzględniając powództwo w całości Sąd oparł się na opinii biegłego sporządzonej w niniejszej sprawie, który jednoznacznie wskazał, że niezbędny koszt robót naprawczych wynosił 69.114,77 zł. Ponadto dodatkowo wskazać należy, że część robót naprawczych, w niezbędnym zakresie, została już wykonana, a strona powodowa zmuszona była ponieść koszt wynagrodzenia zastępczego w wysokości 21.866,61 zł. Jak podkreślił biegły zakres robót przeprowadzonych przez wykonawcę zastępczego był konieczny i niezbędny dla zapobieżenia degradacji obiektów i warunków środowiskowych użytkowników, jednakże naprawy te, w dalszej perspektywie czasu, mogą nie zapewnić utrzymania należytej jakości dachu, bez ingerencji naprawczych. Podstawę prawną rozstrzygnięcia Sądu w przedmiocie zasądzonych odsetek stanowi przepis art. 481 § 1 k.c. Podstawą orzeczenia o kosztach jest przepis art. 98 k.p.c.

Pozwana wniosła apelację od powyższego wyroku, zaskarżając go w całości. Skarżąca zarzuciła Sądowi błąd w ustaleniach faktycznych oraz naruszenie art. 233k.p.c. poprzez dowolną i wybiórczą ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, iż pozwana spółka wykonała nieprawidłowo remont dachu, podczas gdy wszelkie przecieki, które ujawniły się na przedmiotowym obiekcie były spowodowane działaniem osób trzecich, za które pozwana nie ponosi odpowiedzialności lub wynikają z błędów powstałych na etapie projektowania remontu i późniejszego sporządzenia Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia obciążających projektanta i powódkę jako inwestora, który nie potrafił zaplanować i przeprowadzić procesu budowlanego, nadto uznaniu, iż strona powodowa udowodniła fakt wadliwego wykonania remontu dachu, pomimo, iż pozwana pismem z dnia 16.04.2009r. odmówiła wykonania dalszych napraw gwarancyjnych wskazując, że przecieki nie są wynikiem wadliwie wykonanego remontu, lecz działań osób trzecich, stąd to powódka winna niezwłocznie wystąpić do sądu z wnioskiem o zabezpieczenie dowodu z trybie art.310 k.p.c., natomiast powódka zleciła wykonanie prac naprawczych podmiotowi trzeciemu, co definitywnie uniemożliwiło pozwanej wykazanie, że przecieki nie są wynikiem wadliwie wykonanego remontu, lecz działań osób trzecich oraz naruszenie art. 328§2 k.p.c. poprzez niewskazanie w pisemnym uzasadnieniu wyroku dlaczego Sąd nie dał wiary konsekwentnym zeznaniom świadka D. G. oraz prezesa pozwanej, na okoliczność stwierdzenia uszkodzeń w poszyciu dachu wynikających z działań osób trzecich, a poprzestał na stwierdzeniu, iż nie znalazły one potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym; bezpodstawne uwzględnienie roszczenia w kwocie 21.866,6zł, a to w części w której powódka dochodziła z tytułu kosztów wynagrodzenia zastępczego. W oparciu o te zarzuty pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania za obie instancje wg norm przepisanych.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od powodów kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, przedstawiając obszerną argumentację na poparcie swojego stanowiska.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżony wyrok należy uznać za trafny.

Powołane w apelacji zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego i dopuszczenia się błędu w ustaleniach faktycznych należało uznać za chybione.

Przy czym ustalenia Sądu meriti należało uzupełnić, w ocenie Sądu Okręgowego, o jednoznaczne ustalenie jaki był stosunek wartości - wykonanych robót budowlanych w zakresie remontu dachu - wolnych od wad do wartości tych robót obliczonej z uwzględnieniem istniejących wad, z uwagi na konieczność zastosowanie w niniejszym postępowaniu odpowiednio regulacji art. 656§1 k.c. w zw. z art. 638 k.c. w zw. z art. 637 §2 k.c. i w zw. z art. 556§1 k.c. i w zw. z art. 560§1 i 3 k.c. Zatem, w tym celu, konieczne było wyjaśnienie tej kwestii przez biegłego i sporządzenie na tą okoliczność uzupełniającej opinii w sprawie, przy czym powyższa kwestia zostanie omówiona w dalszej części uzasadnienia.

Natomiast w pozostałym zakresie, Sąd Okręgowy zasadniczo podziela i uznaje za swoje zarówno ustalenia faktyczne, jak i prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, uznając, iż nie ma potrzeby ich ponownego szczegółowego przytaczania, ustalenia te bowiem znajdują oparcie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd ten ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c., wbrew twierdzeniom skarżącej. Sąd ten nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów. Wnioski Sądu meriti co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści zaoferowanych przez strony i przeprowadzonych w sprawie dowodów. Dowody te zostały w sposób wnikliwy i staranny ocenione przez Sąd Rejonowy, równocześnie Sąd ten dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego nie uchybił zasadom ani logiki, ani też doświadczenia życiowego, tymczasem skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez Sąd art.233§1k.p.c. wymaga należyście umotywowanego wykazania, że Sąd ten uchybił powyższym zasadom. Taki zarzut może być jedynie przeciwstawiony uprawnieniu Sądu do dokonania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony, o innej niż Sąd przyjął wadze poszczególnych dowodów i ich odmienna ocena, niż ocena Sądu. W szczególności dokonana przez ten Sąd ocena zeznań świadka D. G. oraz prezesa pozwanej B. K. została dokonana w sposób prawidłowy i wnikliwy przy uwzględnieniu gruntownej analizy całości zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Ponadto pozwana zarzuca, iż powodem przecieków ujawnionych w remontowanym obiekcie były działania osób trzecich lub też błędy projektowe i wadliwie sporządzona przez projektanta Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia. Przy czym skoro na powyższe powołuje się pozwana, to na niej ciążył obowiązek wykazania powyższych okoliczności w sprawie, skoro to ona z faktów tych wywodzi skutki prawne, zgodnie z art. 6 k.c. Przyczyny wyłączające odpowiedzialność udzielającego rękojmi muszą występować po stronnice uprawnionego z rękojmi lub wynikać z okoliczności niezależnych od zobowiązanego. Równocześnie ciężar dowodu w powyższym zakresie, jak trafnie podnosi powódka, spoczywał na pozwanej – zobowiązanej z rękojmi, która powinna była wykazać, iż wady robót wystąpiły z przyczyn od niej niezależnych, czego jednak nie wykazała w toku niniejszej sprawy. Zdaniem Sądu Okręgowego trafnie przyjął Sąd merit, iż pozwana nie wykazała i nie udowodniła w niniejszej sprawie, ani udziału osób trzecich w powstaniu opisywanych wad poszycia jak i istnienia samych wad, ani też jakichkolwiek błędów projektowych inwestycji.

Pozwana pismem z dnia 16.04.2009r. odmówiła wykonania dalszych napraw gwarancyjnych wskazując, że przecieki nie są wynikiem wadliwie wykonanego remontu, lecz działań osób trzecich. Jednakże pozwana na poparcie swoich twierdzeń nie przedstawiła żadnych obiektywnych i przekonujących dowodów. Za takie nie można było bowiem uznać zeznań świadka pracownika pozwanej i prezesa pozwanej, zatem osób zainteresowanych w przedstawieniu korzystnych dla pozwanej w tym zakresie wersji wydarzeń, które do tego nie były zbieżne i spójne ze sobą, w szczególności co do momentu, faktu i rozmieszczenia rzekomych dziur w poszyciu dachu. Notabene nie stwierdzonych przez nikogo innego, w tym kilku specjalistów z zakresu budownictwa, oceniających prawidłowość wykonanych robót przez pozwaną na obiekcie. Pozwana nie przedstawiła żadnych przekonujących dowodów, w tym dokumentacji np. zdjęciowej, potwierdzających podnoszone przez nią okoliczności. Co więcej trafnie zauważył Sąd meriti, iż pozwana w toku procesu na początku twierdziła, iż odpowiedzialną za nieszczelności dachu była firma wykonująca ocieplenie

budynku szkoły, a nieszczelności miały powstać w trakcie wykonywania ocieplenia poprzez podnoszenie obróbek blacharskich tj. pasa podrynnowego celem założenia płyt styropianowych pod pas podrynnowy, później natomiast uważała, iż do uszkodzenia poszycia dachu doszło poprzez celowe podziurawienie czymś ostrym poszycia dachu przez osobę trzecią. Sąd meriti oceniając powyższy zarzut pozwanej dokonał wnikliwej i gruntownej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego, w tym zeznań wielu słuchanych w niniejszej sprawie świadków, biegłego ostatecznie trafnie odmawiając wiarygodności zeznaniom świadka D. G. oraz prezesa pozwanej B. K.. Równocześnie Sąd ten trafnie przyjął, iż to pozwana spółka wykonała w sposób wadliwy i nieprawidłowy remont dachu na obiekcie powódki.

Ponadto w kwestii wniosku o zabezpieczenie w trybie art. 310 k.p.c. należy zauważyć, iż to pozwana miała mieć wiedzę o rzekomym istnieniu uszkodzeń w poszyciu dachu dokonanych przez osoby trzecie, powódka takiej wiedzy nie miała, zatem to ona powinna w swoim interesie zadbać o to, aby potwierdzić istniejący stan rzeczy, w tym ewentualnie złożyć stosowny wniosek dowodowy w trybie art.310 k.p.c.

Odnosząc się z kolei do błędów projektowych i wad sporządzonej Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, to przede wszystkim należy podkreślić, iż w toku całego postępowania prowadzonego przed Sądem pierwszej instancji pozwana tej okoliczności nie podnosiła, nie podważała prawidłowości projektu i SIWZ, mimo, iż na etapie postępowania przetargowego i także później w fazie wykonawstwa mogła to uczynić. Poza tym jako podmiot od dłuższego czasu funkcjonujący w branży budowlanej, jak sama twierdziła z wieloletnim doświadczeniem w przeprowadzaniu tego typu robót, winna dostrzec analizując przedstawioną dokumentację projektową ewentualny jej błąd. Wchodząc także na obiekt i przystępując do wykonania konkretnych prac także mogła dostrzec ewentualną wadliwość projektu czy też sporządzonej specyfikacji i zawiadomić o nich powódkę, czego jednak nie uczyniła. Należy podkreślić, iż skoro projekt stanowi integralną część umowy o roboty budowlane, to wykonawca ma obowiązek sprawdzenia takiego projektu jeszcze przed przystąpieniem do robót, w szczególności winien ustalić jego poprawność sporządzenia i kompletność. Następnie także na etapie gromadzenia materiałów budowlanych wykonawca winien dokonywać analizy projektu, pod kontem odstępstw od norm i zakresu koniecznych do wykonania robót. Także w fazie realizacji na bieżąco wykonawca powinien analizować projekt reagując na wszelkie nieprawidłowości. Wszelkie braki w projekcie i odstępstwa powinny być przez wykonawcę niezwłocznie zamawiającemu zgłaszane, a zaniechanie takiego zgłoszenia stanowi o niezachowaniu należytej staranności po stronie wykonawcy przy realizacji wykonywanych robót - art.651 k.c. (zob. wyrok SA w Katowicach z 5.09.2011r., sygn. akt V ACa 373/11). Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy za bezzasadne uznał zarzuty dopuszczenia się błędów przez Sąd Rejonowy i naruszenia art.233§1 k.p.c.

Także, z uwagi na powyższe argumenty, za bezzasadny należało uznać zarzut naruszenia przez Sąd regulacji art. 328§2 k.p.c. Tym bardziej, iż wyrok Sądu Rejonowego zawiera w uzasadnieniu podstawę faktyczną orzeczenia, wyjaśnienie jego podstawy prawnej oraz wzajemne powiązanie tych elementów, zatem wszystkie elementy wskazane w art. 328§2 k.p.c., tym samym poddaje się kontroli instancyjnej.

Odnosząc się z kolei do zarzutu bezpodstawnego uwzględnienia roszczenia w kwocie 21.866,61zł, a to w części w której powódka dochodziła kosztów z tytułu wynagrodzenia zastępczego, to także powyższy zarzut należało uznać za chybiony. Jak bowiem wynikało z opinii biegłego A. K. (1) sporządzonych na potrzeby niniejszej sprawy dla zapobieżenia degradacji budynków oraz warunków środowiskowych przebywających w budynkach uczniów i pracowników szkoły, wynikających z wadliwego wykonania robót przez pozwaną, niezbędne było wykonanie robót naprawczych za łączną kwotę 69.114,77zł, w tym do natychmiastowego wykonania za kwotę 21.866,61zł. W ocenie biegłego zakres robót wykonanych w zakresie kwoty 21.866,61zł przez firmę poprawiającą dach był konieczny i niezbędny dla zapobieżenia degradacji obiektów i warunków środowiskowych użytkowników. Zatem, wobec zaistnienia wypadku nagłego, powódka była uprawniona w trybie pilnym, awaryjnym i natychmiastowym wykonać bez upoważnienia sądu czynności określone przez biegłego i oszacowane przez niego na kwotę 21.866,61zł na koszt pozwanej przez firmę zastępczą, tak aby zapobiec powstaniu poważnej szkody w jej majątku. Tym bardziej, iż pozwana po upływie niespełna 1/12 udzielonego okresu gwarancyjnego jednoznacznie w piśmie z dnia 16.04.2009r. oświadczyła, iż nie będzie przyjmowała dalszej korespondencji od powódki w sprawie zaistniałych wad na jej obiekcie w związku z wykonanymi przez siebie robotami.

Nadto w niniejszej sprawie koniecznym było poczynienie dodatkowych ustaleń przez Sąd Okręgowy i ustalenie jaki był stosunek wartości - wykonanych robót budowlanych w zakresie remontu dachu - wolnych od wad do wartości tych robót obliczonej z uwzględnieniem istniejących wad, aby móc ustalić zakres obniżenia wynagrodzenia wypłaconego wykonawcy, z uwagi na konieczność zastosowania w niniejszym postępowaniu odpowiednio regulacji art. 656§1 k.c. w zw. z art. 638 k.c. w zw. z art. 637 §2 k.c. i w zw. z art. 556§1 k.c. i w zw. z art. 560§1 i 3 k.c. Zgodnie z § 3 art.560 k.c. jeżeli kupujący żąda obniżenia ceny z powodu wady rzeczy sprzedanej, obniżenie powinno nastąpić w takim stosunku, w jakim wartość rzeczy wolnej od wad pozostaje do jej wartości obliczonej z uwzględnieniem istniejących wad. Istotą obniżenia ceny w oparciu o art. 560 § 1 i 3 k.c. jest przywrócenie pełnej ekwiwalentności świadczeń stron danej umowy. Przepis art. 560 § 3 k.c. wskazuje, że obniżenie winno nastąpić w takim stosunku, w jakim wartość rzeczy wolnej od wad pozostaje do jej wartości obliczonej z uwzględnieniem istniejących wad. Zatem obniżona cena powinna pozostawać w takiej proporcji do ceny wynikającej z umowy, w jakiej wartości rzeczy (odpowiednio w niniejszej sprawie wartości wykonanych robót) z wadą pozostają do wartości rzeczy (wykonanych robót) bez wady.

Spór pomiędzy stronami był sporem co do zasady i co do wysokości. Co do zasady przedmiotem sporu była kwestia: czy i w jakim zakresie roboty dachowe wykonane przez pozwaną na obiekcie powódki zostały wykonane wadliwie. Co do wysokości przedmiotem sporu było w jakiej wysokości powódka może domagać się obniżenia ceny w rozumieniu art. 560 k.c. za wykonane roboty dachowe na jej obiekcie.

Odnośnie pierwszej z kwestii biegły A. K. (1) w sporządzonej opinii w sprawie jednoznacznie stwierdził, iż zarówno pokrycie dachu, obróbki blacharskie jak i odwodnienia dachu na budynku powódki zastały przez pozwaną wykonane wadliwie z naruszeniem zasad wiedzy technicznej, warunków wykonania i odbioru robót budowlanych oraz sztuki budowlanej. W zasadzie z opinii biegłego A. K. (1) jednoznacznie wynika, iż z punktu widzenia technicznego wykonanie robót z niedotrzymaniem od podstaw wymagań zawartych w warunkach technicznych wykonania i odbioru robót budowlano – montażowych dyskwalifikuje je w całości. Odnosząc się natomiast do drugiej kwestii należy stwierdzić, iż biegły w swej opinii stwierdził, iż w aspekcie wyłącznie technicznym należałoby przyjąć, iż w 100% roboty dachowe wykonano wadliwie. Jednakże z punktu widzenia gospodarczego istnieje możliwość przywrócenia walorów użytkowych dachu – przegrody (zabezpieczenia przed przenikaniem wody i utrzymania izolacyjności termicznej), mimo wadliwego z punktu widzenia technicznego wykonania robót budowlanych. Biegły w opinii i sporządzonym kosztorysie przyjął, iż wykonanie robót o wartości brutto 69.114,77zł, przy uwzględnieniu, iż zostaną wykonane natychmiast wytypowane roboty zabezpieczające i przywracające możliwość użytkowania pomieszczeń za kwotę brutto 21.866,61zł, pozwoli na odzyskanie w znacznej mierze walorów użytkowych w zakresie zabezpieczenia budynków przed opadami. W ocenie biegłego wartość nieprawidłowo wykonanego zakresu robót dachowych można było mierzyć wyłącznie nakładami zamawiającego, jakie należało poczynić dla uzyskania zamierzonego efektu techniczno-użytkowego obiektu budowlanego. Przy czym w ocenie biegłego wartość tych nakładów winna być mierzona nakładami użytecznymi polegającymi na wykonaniu zakresu objętego kosztorysem na kwotę 69.114,77zł, powiększoną o należności z tytułu wykonania opinii technicznych (ok.22.541,80zł) oraz roboty porządkowe i zabezpieczające (ok. 2.419,02zł) łącznie ok. 94.075,59zł co stanowi ok.42% wartości umownej robót dachowych. Wartość umowy zawartej przez strony obejmującej wykonanie remontu dachu krytego papą i wejścia do budynku obiektu powódki stanowi ogółem kwotę 251.976,24zł, w tym jak przyjął biegły, wartość samych robót związanych z termomodernizacją dachu, stanowi kwotę brutto 225.417,94zł (w tym VAT 40.749,14zł). Zakres robót wykonanych wadliwie, na podstawie nakładów do poniesienia przez zamawiającego: od zapobieżenia degradacji obiektu do przywrócenia zgodności z warunkami technicznymi biegły ocenił w przedziale od 20-100% wartości umownej robót. Przy czym ostatecznie biegły we wnioskach opinii ocenił, iż dla przywrócenia w najwyższym możliwym do uzyskania stopniu walorów użytkowych konieczne byłyby nakłady w wysokości 42% wartości umownej robót dachowych (zatem w kwocie 94.075,59zł)(dowód: uzupełniająca opinia biegłego A. K. k. 586- 621akt i wyjaśnienia biegłego złożone na rozprawie w dniu 26 lutego 2015r. w czasie 00:01:50 do 00:22:46).

Obniżenie wynagrodzenia należnego wykonawcy w niniejszej sprawie winno nastąpić w takim stosunku, w jakim wartość - wykonanych robót budowlanych w zakresie remontu dachu - wolnych od wad – 225.417,94zł kształtowała

się do wartości tych robót obliczonej z uwzględnieniem istniejących wad – 130.742zł (225.417,94 – 94. 675,53zł), czyli w stosunku 58 do 42.

Nie mniej jednak w niniejszej sprawie powódka domagała się obniżenia wypłaconego pozwanej wynagrodzenia jedynie w wysokości 69.114,77zł, wobec istnienia istotnych wad i ich nieskutecznego usunięcia przez pozwaną. Zatem taką kwotę, zgodnie z zakresem żądania powódki Sąd meriti zasadnie zasądził od pozwanej na rzecz powódki.

Konkludując, należało uznać z uwagi na powyższe, iż ostatecznie zaskarżony wyrok odpowiada prawu, a zarzuty pozwanej nie zasługiwały na uwzględnienie.

Zatem, na podstawie art. 385 k.p.c., apelację pozwanej oddalono, jako bezzasadną. O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i w oparciu o § 2 ust.1 i 2, § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu [Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349].